

Lärrarhandledning, sfi

Världen & vi, nr 1, 2017

Handledningen lämpar sig bäst för elever på B-, C-, och D-nivå. Uppgifterna kan modifieras för att passa till nivån för din grupp.

För varje uppgift; ge eleverna möjlighet att skriva upp nya ord som de kan översätta till sitt eget modersmål. Är det en uppgift ni gör i helklass kan du också be eleverna berätta ord de inte förstår. En annan kurskamrat kanske kan förklara ordet? Antingen på modersmål eller på svenska, försök hitta synonymer.

Ha rolig läsning med tema: Kärlek och hoppas att du med hjälp av lärrarhandledningen får spännande lektioner!

Elisabeth Ahlqvist, sfi-lärare

Tidningens framsida

En första lektion är att tillsammans titta på framsidan och bläddra i tidningen. Läs rubriker. Uppmuntra att hitta en text eleverna vill läsa vidare. Ge eleverna tid att bläddra i lugn och ro.

Tillsammans tittar ni sedan på framsidan och pratar om:

- titeln på tidningen **Världen och vi**, vad betyder den? Vem är tidningen till för? Vem skriver i den?
- varje nummer har ett **tema** och det här numret har **Kärlek**. Vad tror du att tidningen kommer att ha för typ av texter då? (*glada, ledsna, förälskelse, relationer, familj, lycklig och olycklig kärlek...*)
- **bilden** - vad föreställer det? Vad är det i hjärtat?
- **rubrikerna**, var hittar vi dom i tidningen?
 - **"Jag vill stå upp för mig själv!"** - om modet att välja det som känns rätt
 - **Våra älskade saker** - kan vi älska en sak lika mycket som en person?

Ge eleverna chans att bläddra i tidningen igen för att försöka hitta vilka texter inne i tidningen som rubrikerna på framsidan handlar om.

Gå igenom tillsammans så att alla kommer överens och förklara vad orden i rubrikerna betyder.

Kanske har eleverna redan nu börjat engagera sig med frågor och tankar gällande temat Kärlek. Fånga upp det genom att skriva upp deras tankar på tavlan. *Vad betyder kärlek för dig?*

Sidan 2 - Lärarens tankar - Vad är kärlek?

Sfi-läraren Sura har skrivit en text om sin kärlek till sina barn. Hon avslutar med en fråga: ”Vilken är din största kärlek?”

- Läs texten tillsammans, högläsning, två och två eller tyst individuellt.
- Nya ord som eleverna inte förstår?
- Sammanfatta. Vad är kärlek, **enligt Sura**?
- Gemensam diskussion; är många i klassen föräldrar? Håller ni med Sura? Är någon kärlek starkare? Kan man rangordna kärlek? (*kärlek till barn, familj, partner, sak, sig själv, sitt land...*)
- Skriv på tavlan: **Vad är dina olika kärlekar?** och **Vilken är din största kärlek?**
- Be eleverna skriva frågorna i sitt anteckningsblock. Låt eleverna i smågrupper samtala om dessa två frågor. Be dem anteckna kamraternas olika svar.
- Gemensam diskussion och avslutning. Skriv stödord av elevernas svar på tavlan. Sammanfatta vad ni har pratat om under lektionen.

Sidan 4 - Hur känns det att bli kär?

- Läs de fyra olika personernas svar tillsammans, högläsning, två och två eller tyst individuellt.
- Nya ord som eleverna inte förstår?
- Sammanfatta texterna. Vad svarade personerna på frågan; hur känns det att bli kär?
- Samtala med eleverna vad som gäller när man ska intervjua en annan person. Förklara att man måste ställa sin fråga tydligt och lyssna noga på vad personen svarar. Se till att också anteckna svaret.

Uppgift: Eleverna delas upp två och två och intervjuar varandra i klassen. De ska nu ställa samma frågor som har ställts på sidan 4. En mall för denna uppgift finns att hämta längst bak i lärarhandledningen.

- Be elever komma fram och presentera sin intervjuperson och vad den har svarat.
- Avsluta lektionen med att diskutera hur det kändes att ställa frågor och hur det kändes att svara. Vilket var svårast? Var frågorna tydligt ställda?

Eventuell läxa eller extrauppgift: eleven ska besvara frågorna hemma på egen hand. Mallen för uppgiften finns att hämta längst bak i lärarhandledningen. För mer avancerad nivå ska de ändra textformen från intervjumallen till en text med fullständiga meningar.

Namn:

Tidigare hemland:

Läser:

Vad betyder kärlek för dig?

Hur kände du dig första gången du blev kär?

Tror du att kärleken kan ta slut?

Sidorna 6-7 - Kärlek till en sak

- Låt eleverna få tid att läsa sida 6 och 7.
- Välj en av rutorna som du läser högt för eleverna. Ställ några frågor om just den texten.
 - *Varför är just den saken så viktig för personen?*
 - *Vad har detta för koppling till tema: Kärlek?*
 - *Vad får vi veta om personen som skriver?*
 - *Vad får vi veta om personen som har gett saken?*
 - *Vad vill vi mer få veta om personerna och saken som inte står i texten?*
- Låt eleverna berätta vilken ruta som de fastnade för. Låt dem svara på frågorna ovan.
- Sammanfatta texterna. Ställ frågan:
 - *Efter att ha läst några av dessa rutor - vad har alla dessa saker gemensamt?*

Kanske har du som lärare en sak som du spontant kommer på att du kan berätta om. Vad som bör diskuteras är att det inte är det materiella värdet som är det betydelsefulla utan affektionsvärdet. Eller?

Uppgift: Eleverna ska skriva ett brev till en av personerna på sidorna 6-7. De ska ställa frågor till personen som de upplever att de inte fick reda på i texten.

Den här uppgiften kan göras individuellt, två och två eller på lägre kursnivå kanske tillsammans i helklass. Istället för att skriva ett brev kan eleven skriva upp korta frågor som de skulle vilja ha svar på.

Sidan 10-11 Jag fortsätter kämpa för att vara den jag är

Den här uppgiften kräver att du som lärare känner din grupp. Hur laddad är frågan om homosexualitet i din grupp, tror du? I vissa elevers hemland är det fortfarande förbjudet och de har vuxit upp med att det är tabu att samtala om. Det kan också vara en fördel att eleverna känner varandra väl eftersom textens innehåll kan leda till samtal och diskussioner där olika värderingar kan lyftas fram. Det är viktigt att vara förberedd på det. Du som lärare kanske är van att möta elever med olika värderingar och vet hur du ska hantera det. Det är viktigt att du inte tvingar elever att hamna i en obekväm situation.

Med det sagt, kommer ett förslag på uppgift för denna viktiga text.

- Läs texten tillsammans, högläsning, två och två eller tyst individuellt.
- Nya ord som eleverna inte förstår?
- Sammanfatta texten.
 - Vem är Ardeshir? Varifrån kommer han? Vad har Ardeshir och temat Kärlek för koppling?
 - Vad har Ardeshir för relation till sin egen pappa?
 - Vad betyder rutan med information om Föreningen Homan Göteborg och RFSL Göteborg?
 - Vad betyder rubriken för texten: *Jag fortsätter kämpa för att vara den jag är*?
- Gemensam diskussion i klassrummet. Hur är synen på homosexualitet i elevernas olika hemland? Samtalet kan bli bredare än att bara handla om homosexualitet. Det finns andra exempel på relationer som andra människor ifrågasätter, t.ex. relationer mellan olika religionstillhörigheter.
- Skriv på tavlan: **Förbjuden kärlek**
- Fråga eleverna: Vad gör man när/om man är kär i någon som andra människor ifrågasätter? Hur gör man för att orka?
- Låt eleverna i smågrupper samtala om detta. Be dem anteckna kamraternas olika svar.
- Gemensam diskussion och avslutning. Sammanfatta vad ni har pratat om under lektionen. Avsluta med att berätta att det i tidningen står kontaktuppgifter om föreningen Homan i Göteborg samt RFSL.

Sidan 13 Dikter

Som lärare har du möjlighet att göra den här uppgiften hur stor eller liten du önskar. Har du eget intresse av dikter eller låttexter? Låt eleverna lyssna på din favorit. Har eleverna egna favoritdikter?

- Läs dikterna tillsammans, högläsning, två och två eller tyst individuellt.
- Nya ord som eleverna inte förstår?
- Sammanfatta texten. Vad betyder texterna? Analysera en dikt tillsammans.
 - *Vad vill hen förmedla/säga till dig som läser?*
 - *Vad har dikten för koppling till tema: Kärlek?*
 - *Vilka känslor förmedlar den som har skrivit?*
 - *Hur känner du dig efter att ha läst dikten. Ledsen eller glad?*

Uppgift: Eleverna ska skriva en dikt på tema: kärlek. Låt den här uppgiften vara fri skrivning där eleven får möjlighet att skriva av sig.

Märker du att vissa elever har svårt att komma igång? Låt eleven inspireras av tidningen, tipsa att eleven bläddrar i tidningen. Dikten kan handla om kärlek till en sak, ett land, en familj, sig själv, till en fantasi... Dikten måste inte vara självupplevd men ett tips är att hämta inspiration från sina egenupplevda känslor. Tipsa eleven att härma en av de två dikterna på sidan 13. Ha en muntlig genomgång hur och varför man skriver en dikt. Syftet med en dikt är att förmedla en eller flera känslor.

- Blir elever inte klara med sina dikter kan det bli en läxa att fortsätta hemma. När flera elever är färdiga med sina dikter kan de få chansen att läsa dom högt för klassen.
- Är det någon elev som vill skicka in sin dikt till tidningen? Dikten kanske blir publicerad i ett senare nummer? Uppmuntra eleverna att skicka in texter de är nöjda med till Världen och vi.

Sidorna 14-15 - Debatt

- Låt eleverna läsa insändarna på sida 14-15.
- Nya ord som eleverna inte förstår?
- Välj en som du läser högt för eleverna. Ställ några frågor om just den texten. Samtala om att den här sidan i tidningen är insändare, personer som har läst tidigare nummer av tidningen och som har hört av sig. Debattsidan kan handla om vad som helst, men personerna som skriver berättar om något som de själva känner att fler bör få veta.
- Sammanfatta. Hur är insändartexterna skrivna? Hur ska en insändare skrivas?
- Välj en av insändartexterna att analysera tillsammans i klassen. Exempel: *Musik får mig att må bra*. Granska hur texten är uppbyggd och vad det behövs för att det ska bli en fungerande insändare. Välj en nivå som passar din grupp så att uppgiften inte upplevs övermäktig. T.ex:
 - värderande ord (ge exempel)
 - verb som *tror, tycker, håller med, måste, undrar*
 - tempus: presens (nutid)
 - skrivet i *jag*-form
 - en idé på hur något bör förändras (uttryckt med t.ex. *ska, måste, vill, måste satsa på*)
 - ett eller flera argument
 - exempel på t.ex. en egen erfarenhet eller upplevelse som stärker argumentet

Uppgift: Eleverna ska skriva en egen insändare. Eleven kan välja att skriva om vad som helst. Om eleven har svårt att komma på ett ämne, låt eleven bläddra i tidningen och inspireras av de olika artiklarna.

Är det någon elev som vill skicka in sin insändare till tidningen? Insändaren kanske blir publicerad i ett senare nummer? Uppmuntra eleverna att skicka in texter de är nöjda med till Världen och vi.

Från redaktionen: Vad tycker du?

***Vad tänker du? Håller du med eller inte? Skriv till debatt! Skicka din text till:
patrick.sorquist@abf.se***

Uppgift: *Sidan 4 - Hur känns det att bli kär?*

Namn: _____

Tidigare hemland: _____

Läser: _____

Vad betyder kärlek för dig?

Hur kände du dig första gången du blev kär?

Tror du att kärleken kan ta slut?
